

Perquè un altre món sigui possible, una altra educació és necessària

Porto Alegre 2004: Tercera Edició del Fòrum Mundial d'Educació

Beatriz Quirós Madariaga

Responsable de Política Educativa de la Confederació de STEs-i

Biel Caldentey Ramos

Responsable de l'Àrea d'Internacional de la Confederació de STEs-i

Al Fòrum Mundial d'Educació, celebrat en el mes de juliol de 2004, hi va participar una delegació de la Confederació de STEs-i. Un esdeveniment com aquest va atreure a més de 22.000 persones, interessades a plantejar que perquè un altre món sigui possible, una altra educació és necessària.

La participació al fòrum era majoritàriament brasilera, com és normal, i llatinoamericana més concretament. És lamentable que la presència dies abans a la ciutat de centenars de professors i professores al Congrés de la Internacional de l'Educació no hagi suposat la participació al Fòrum de persones vingudes d'Àsia, o Àfrica. No obstant això, cal assenyalar que tant el nou president de la IE, el sud-africà Thulas Nxesi, com una de les vicepresidentes, la brasilera Juçara Dutra, varen participar en moments claus del Fòrum, com la reunió on es varen aprovar les bases per elaborar la Plataforma Mundial de Lluites, o en actes d'inauguració o clausura d'aquest.

22.000 persones inscrites en seminaris, tallers, centenars de "pòsters" (mostres d'experiències o propostes) són la prova que el moviment continua viu.

La implicació de la nostra Confederació en els treballs del Fòrum es tradueix en la proposta que STEs-i passi a formar part com a membre de ple dret del dit Consell Internacional, junt amb altres organitzacions. Això vindria a ratificar la nostra creixent implicació en els treballs del fòrum i a donar-li un caràcter estable.

"...En tots els fòrums sobre el tema educatiu, les conclusions són semblants: l'atac contra el dret democràtic a l'educació s'està fent a escala mundial."

Plataforma Mundial de Lluites

L'elaboració de la Plataforma Mundial de Lluites (que s'adjunta) respon a la necessitat, compartida per la immensa majoria de participants, de donar una passa endavant en la coordinació mundial en contra de la privatització de l'educació i en defensa d'un ensenyament públic de qualitat per a tots i totes. En tots els fòrums sobre el tema educatiu, les conclusions són semblants: l'atac contra el dret democràtic a l'educació s'està fent a escala mundial. També es constata que l'avanç de les polítiques neoliberals pot ser detingut i fins i tot derrotat amb la informació, la mobilització i la implicació dels sectors socials afectats. Experiències de

Delegació dels STEs -Biel Caldentey i Beatriz Quirós-juntament amb representants d'ELA-STV i FETE-UGT, durant una de les sessions de treball (foto Reies)

lluita s'estan duent a terme en nombrosos països i és imprescindible coordinar els esforços. Els fòrums han de ser quelcom més que llocs on es debat i analitza la situació: s'ha de passar a un altre estadi en la lluita. D'aquí l'elaboració de la plataforma mundial de lluites que pretén ser una agenda mundial de mobilització. Es tracta d'un document obert, que ha de ser millorat des dels fòrums temàtics o territorials i que serà ratificat en la pròxima reunió del comitè internacional, probablement durant la celebració del Fòrum Social Mundial el 2005. La nostra col·laboració en la redacció de la plataforma va ser important a l'hora de plantejar la inclusió de punts referents als drets de les dones, o la inclusió de punts relatius a la lluita contra la mercantilització i privatització de l'educació.

Participació en Seminaris i Panells

Per invitació dels sindicats llatinoamericans, vàrem assistir a importants reunions que es varen celebrar dins el fòrum: la CEA (Confederació d'Educadors Llatinoamericans) ens va invitar a participar en un debat sobre l'impacte de les polítiques educatives neoliberals, i també vàrem assistir a un interessant debat en el marc de la Primera Trobada de Treballadores i Treballadors de l'ensenyament privat (amb sindicats portuguesos, italians, xilens, argentins, canadencs, ...) amb una notable participació.

També vàrem ser presents com a ponents al Panell Internacional: La contribució dels diversos Fòrums per a la Construcció de la Plataforma Mundial d'Educació, on vàrem presentar els treballs del FSE. A més a més, vàrem assistir a la inauguració i clausura com a invitats així com a innumbrables activitats del Fòrum. Vàrem trobar a faltar una major pos-

sibilitat de participació des del públic en els grans debats. És cert que el nombre d'assistents (en alguns casos més de 2.000 persones) feia complicada aquesta participació.

L'articulació d'aquest Fòrum Mundial amb fòrums territorials dedicats a l'Educació és un desafiament per a la nostra

organització en què estam treballant. És el moment d'aconseguir que aquests debats s'estenguin al conjunt de la societat i de la comunitat educativa. Aquest és el nostre compromís actual per aconseguir aquesta altra educació necessària per a un altre món possible.■

Document adjunt:

Carta de la tercera edició del FÒRUM MUNDIAL D'EDUCACIÓ Construint una plataforma mundial de lluites

El Fòrum Mundial d'Educació està orgànicament articulat amb el Fòrum Social Mundial, ja que perquè un altre món sigui possible, una altra educació és necessària.

Els principis, objectius i metodologies d'aquesta altra educació possible han estat construïts en diverses trobades i han estat expressats en la Carta de Porto Alegre de 2001 i 2003, la Declaració de Quebec de 2001, la Declaració de São Paulo de 2004 i la Declaració del IV Congrés de la Internacional de l'Educació de 2004, entre altres. Ha arribat l'hora d'avançar en la lluita mundial en favor del dret universal a l'educació.

Afirmam el dret universal a una educació emancipadora.

Afirmam el ple i inalienable dret a una educació pública, gratuïta, de qualitat social, per a totes i tots.

Exigim la garantia d'accés i permanència, així com el dret d'aprendre a l'escola.

Exigim la democratització dels coneixements i sabers en benefici de tota la Humanitat.

Rebutjam qualsevol forma de privatització i mercantilització de l'educació, de la ciència i de la tecnologia.

Condemnam l'apropiació il·legítima dels sabers populars i dels coneixements de les comunitats natives.

Reafirmam el caràcter central de l'educació per als drets humans, la justícia i la pau.

La tercera edició del Fòrum Mundial d'Educació adopta i emfasitza els **principis següents**:

- 1.- L'educació és un dret humà prioritari i inalienable, per a tota la vida.
- 2.- Aquest dret és essencial per a l'accés als altres drets, per a la construcció de valors solidaris, per a l'emancipació i l'exercici de la ciutadania.
- 3.- Les polítiques públiques han d'assegurar la concreció d'aquests drets.
- 4.- Els estats tenen l'obligació de garantir de forma universal i gratuïta, sense discriminacions o exclusions, el ple dret a una educació pública emancipadora, en tots els nivells i modalitats.

En conseqüència, proposam la següent agenda de lluites:

- 1.- Defensar l'educació pública en tots els àmbits, i l'obligació intransferible per a l'Estat de garantir-la.
- 2.- Articular un moviment mundial en defensa i promoció de l'educació pública i gratuïta en tots els nivells i modalitats.
- 3.- Rebutjar qualsevol acord nacional o internacional que promogui la mercantilització de l'educació, del coneixement, de la ciència i la tecnologia, sobretot pel que fa al comerç i serveis de l'OMC.
- 4.- Recusar els programes d'ajust estructural que pressionen els governs perquè desmantellin els serveis públics.
- 5.- Rebutjar la ingerència de les empreses nacionals i multinacionals en el sistema educatiu públic.
- 6.- Promoure accions que reconeixin les singularitats dels subjectes i comunitats, i que garanteixin la igualtat d'accés a l'educació, tenint en compte la diversitat de gènere, d'ètnia i de cultura, i reconeixent la potencialitat educativa dels espais no escolars.
- 7.- Exigir la igualtat de gènere a l'accés a l'educació i als espais de decisió de polítiques públiques.
- 8.- Promoure accions contra el racisme i les diferències de classe social.
- 9.- Presentar als governs nacionals una agenda que prioritzi programes per a l'eliminació de l'analfabetisme, per a la inclusió educativa de la població més exclosa i contra l'explotació del treball infantil.
- 10.- Articular-se amb el Fòrum Social Mundial i altres fòrums de lluita per garantir que les experiències, qualificacions i sabers dels treballadors siguin respectats.
- 11.- Exigir dels governs la valoració de les treballadores i treballadors de l'educació, el respecte als seus drets professionals i la garantia d'unes condicions dignes de treball.
- 12.- Defensar una formació professional que rebutgi la lògica de l'ocupació i que inclogui les dimensions ètica, estètica i política.
- 13.- Exigir la democratització de la gestió de les institucions públiques i de les polítiques socials, en especial les educatives, relacionant-les amb polítiques intersectorials que les complementin, enfortint així les comunitats educatives.
- 14.- Promoure el control social del finançament de l'educació.
- 15.- Enfortir les mobilitzacions mundials i l'educació per a una cultura de justícia i pau, solidaritat i desenvolupament sostenible en el món.
- 16.- Incentivar el protagonisme de nenes i nens, adolescents i joves, reconeixent totes les seves identitats socials com a participants en la construcció del coneixement.